

16 สิงหาคม 2528

เรื่อง สิทธิพิเศษเกี่ยวกับการจัดซื้อวัสดุการเกษตรและเครื่องมือเครื่องใช้ในการเกษตรของส่วนราชการ
เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- อ้างถึง (1) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ สร 0403/ว 10 ลงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2515
(2) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ สร 0203/ว 9 ลงวันที่ 22 มกราคม 2517
(3) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ สร 0203/ว 2 ลงวันที่ 2 มกราคม 2518
(4) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ สร 0203/ว 145 ลงวันที่ 6 ตุลาคม 2520

ด้วยคณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษของหน่วยงานและรัฐวิสาหกิจรายงานว่า ตามที่สภามติบริหาร
คณะปฏิวัติและคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ร้านสหกรณ์ที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติรับรองชุมนุมสหกรณ์
การขายและการซื้อแห่งประเทศไทย จำกัด และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ได้รับสิทธิพิเศษในการจำหน่าย
วัสดุการเกษตร เครื่องมือเครื่องใช้ในการเกษตร พืชผลกับผลิตผลการเกษตรและเครื่องอุปโภคบริโภคอัน
จำเป็นเพื่อการเกษตร ให้แก่ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ ได้โดยวิธีกรณีพิเศษ โดยไม่ต้องสืบราคาหรือ
ประกวดราคา และในกรณีที่จัดซื้อโดยวิธีสืบราคาหรือประกวดราคา ให้สืบราคาจากองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
หรือแจ้งให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรทราบด้วย หากผลการประกวดราคาปรากฏว่าราคาขององค์การตลาด
เพื่อเกษตรกรสูงกว่าราคาต่ำสุดไม่เกินร้อยละ 3 ให้จัดซื้อจากองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ตามนัยหนังสือที่
อ้างถึงข้างต้นนั้น ได้ใช้มาเป็นเวลานานแล้ว อีกทั้งหลักเกณฑ์ในการจัดซื้อสินค้าดังกล่าวก็มีอยู่หลายฉบับ
ด้วยกัน บางฉบับได้ให้สิทธิพิเศษไว้หลายเรื่องในฉบับเดียวกัน ทำให้เกิดความสับสนแก่หน่วยปฏิบัติเป็น
อย่างยิ่ง คณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษฯ จึงนำมติดังกล่าวข้างต้นมาพิจารณาทบทวนและศึกษาข้อมูล
ต่าง ๆ แล้ว พอสรุปผลได้ ดังนี้

1. หลักเกณฑ์ในการจัดซื้อวัสดุการเกษตรและเครื่องมือเครื่องใช้ในการเกษตรตามนัยมติทั้ง 4 ฉบับ
ที่อ้างถึงข้างต้น ที่กำหนดให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดซื้อจากร้านสหกรณ์ที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ
รับรอง ชุมชนสหกรณ์การขายและการซื้อแห่งประเทศไทย จำกัด และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ได้โดยตรง
โดยวิธีกรณีพิเศษนั้น ปรากฏว่าส่วนราชการจะดำเนินการจัดซื้อโดยวิธีผูกขาดกับหน่วยงานที่ได้รับสิทธิพิเศษ
หน่วยใดหน่วยหนึ่งโดยเฉพาะ เป็นผลให้ทางราชการต้องซื้อสินค้าในราคาที่สูงกว่าที่ควรจะเป็นและสิ้นเปลือง
งบประมาณโดยไม่จำเป็น

2. ส่วนหลักเกณฑ์ในการจัดซื้อพืชผลกับผลผลิตการเกษตร และเครื่องอุปโภคบริโภคอันจำเป็นเพื่อการเกษตร ตามบัญชีหนังสือที่อ้างถึงข้อ (2) ข้อ (3) และข้อ (4) ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้กำหนดมานานแล้ว จึงไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป

3. สินค้าที่ร้านสหกรณ์ที่กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติรับรอง ชุมชุมสหกรณ์การขายและการซื้อแห่งประเทศไทย จำกัด และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร นำมาจำหน่ายโดยได้รับสิทธิพิเศษตามบัญชีทั้ง 4 ฉบับที่อ้างถึงข้างต้น เป็นสินค้าที่ซื้อมาจำหน่ายอีกทอดหนึ่ง จึงเข้าลักษณะคนกลาง และปัจจุบันหน่วยงานที่ได้รับสิทธิพิเศษดังกล่าวสามารถดำเนินกิจการโดยช่วยเหลือตัวเองได้แล้ว

คณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษฯ จึงเห็นสมควรยกเลิกมติสภาพบริหารคณะปฏิบัติและมติคณะรัฐมนตรีทั้ง 4 ฉบับที่อ้างถึงข้างต้น และกำหนดหลักเกณฑ์เสียใหม่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันยิ่งขึ้น โดยในขั้นนี้จะกำหนดเฉพาะหลักเกณฑ์ในการจัดซื้อวัสดุการเกษตรและเครื่องมือเครื่องใช้ในการเกษตรก่อน ส่วนหลักเกณฑ์ในการจัดซื้อพืชผลกับผลผลิตการเกษตร และเครื่องอุปโภคบริโภคอันจำเป็นเพื่อการเกษตร จะพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับหลักเกณฑ์ในการจัดซื้อวัสดุการเกษตรและเครื่องมือเครื่องใช้ในการเกษตร มีหน่วยงานที่ได้รับสิทธิพิเศษถึง 3 หน่วยงาน คือ ร้านสหกรณ์ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับรอง ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวต่างก็ซื้อสินค้ามาจำหน่ายอีกทอดหนึ่ง จึงเห็นสมควรให้หน่วยงานดังกล่าวดำเนินการในรูปของการแข่งขันระหว่างกัน ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้มีการจัดซื้อโดยวิญญูขาดกับหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งโดยเฉพาะ อีกทั้งจะทำให้ทางราชการได้ของที่มีคุณภาพดีและราคาไม่สูงเกินไป ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. ถ้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ประสงค์จะซื้อวัสดุการเกษตรและเครื่องมือเครื่องใช้ในการเกษตรซึ่งมีราคาต่อหน่วยไม่เกิน 50,000 บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน) จากร้านสหกรณ์ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับรอง ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด หรือองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ในวงเงินที่ต้องปฏิบัติตามวิธีสอบราคาตามระเบียบพัสดุที่หน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นถือปฏิบัติ ให้ดำเนินการสอบราคาจากร้านสหกรณ์ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับรอง ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และให้จัดซื้อจากรายที่เสนอราคาต่ำสุด

2. สำหรับราคาเครื่องมือเครื่องใช้ในการเกษตร อาจเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์อยู่เสมอได้โดยกระทรวงการคลัง การพิจารณาของกระทรวงการคลังให้มีความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษฯ ประกอบการพิจารณา

3. หากหน่วยงานตามข้อ 1 มีปัญหาหรือข้อสงสัยในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น ให้กระทรวงเจ้าสังกัดหารือกับกระทรวงการคลัง และให้กระทรวงการคลังโดยคณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษเป็นผู้วินิจฉัยปัญหาหรือข้อสงสัยดังกล่าว

สำหรับหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะของตนเอง เห็นสมควรขอความร่วมมือจากกระทรวงมหาดไทย หรือส่วนราชการเจ้าสังกัดได้พิจารณาสั่งการให้ถือปฏิบัติเป็นการภายในอีกชั้นหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อจะได้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สมหมาย ฮุนตระกูล

(นายสมหมาย ฮุนตระกูล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

กองกฎหมายและระเบียบการคลัง

โทร. 2213820